

Online Bijbel Abonnement

Handleiding voor gebruik

**Abonnement
Studie-editie
2008-07**

Inhoudsopgave

TECHNISCHE ONDERSTEUNING EN REGISTRATIE.....	3
VOORWOORD	4
1. INSTALLATIE	5
1.1 Voordat u begint.....	5
1.2. Abonnee aanvullings cd-rom 2008 installeren.....	6
1.3 Installatie Online Bijbel Studie-editie DVD basisset	8
1.4 Verwijderen van Modules.....	8
1.5 Uitbreiden met extra Bijbels	9
2. DE WERKOMGEVING	10
3. EERSTE GEBRUIK IN VOGELVLUCHT	12
3.1 Een Bijbelpassage opzoeken.....	12
3.2 Werken met kleurplaten.....	13
3.3 Een tekstverwijzing opzoeken	14
3.4 Een commentaar raadplegen	14
3.5 Het Woordenboek of Encyclopedie gebruiken.....	15
3.6 De Concordantie gebruiken.....	16
3.7 Een landkaart opzoeken.....	17
3.8 Afbeeldingen opzoeken en gebruiken	17
3.9 Een Bijbelstudie opzoeken.....	18
3.10 Online Bijbel Navigator.....	18
4. WERKEN MET DE ONLINE BIJBEL	20
4.1 Het kiezen van een Bijbelvertaling.....	20
4.2 Het kiezen van een Commentaar.....	21
4.3 Toevoegen van bijbels en commentaren aan de tabbladen in de weergave vensters.....	22
4.4 Het kiezen van een Boek of Woordenboek.....	23
5. HET OPENEN VAN EEN ONLINE BIJBEL MODULE.....	25
5.1 Het openen van een Bijbelpassage	25
5.2 Het openen van een Commentaar.....	26
5.3 Het openen van een Boek.....	27
5.4 Het openen van een Woordenboek.....	29
5.5 Het openen van een Lexicon	30
5.6 Het openen van een Afbeelding of Landkaart	31
5.7 Markeren van bijbelteksten	33
6. HET ZOEKEN IN EEN ONLINE BIJBEL MODULE	34
6.1 Het zoeken in één Online Bijbel module	34
6.2 Het zoeken in meerdere Online Bijbel modules tegelijk	35
7. HET ONLINE BIJBEL PROGRAMMA EN UW TEKSTVERWERKER	37
8. HET MAKEN VAN EEN PERSOONLIJKE AANTEKENING.....	39
9. STUDIE-ASSISTENT	41
10. HET WERKEN MET HET ONLINE HELP SYSTEEM	42

TECHNISCHE ONDERSTEUNING

Het Online Bijbel Abonnement wordt geleverd met technische ondersteuning bij installatie of gebruik. Support wordt gegeven via www.onlinebible.org. Het merendeel van de vragen en problemen staan beschreven met antwoord en oplossing in de sectie Veelgestelde vragen (FAQ) van deze website. Is het antwoord op uw vraag niet te vinden in de FAQ dan kunt u gebruik maken van het daartoe bestemde supportaanvraagformulier.

De support-sectie van www.onlinebible.org bevat ook een gebruikers forum waar u van gedachten kunt wisselen met andere gebruikers. Ook worden regelmatig patches gepubliceerd waarmee problemen tussentijds verholpen worden.

De support is beschikbaar gedurende de looptijd van het abonnement. Na beëindiging van het abonnement vervalt het recht op support.

VOORWOORD

Hartelijk welkom aan alle Online Bijbel abonnee's. U hebt nu een beknopt handboek in handen dat u zal helpen vertrouwd te raken met de meest gebruikte functies van de Online Bijbel software. Het is geschreven bij het Online Bijbel abonnement.

Aan de hand van duidelijke illustraties en uitgebreide voorbeelden hopen wij u op weg te kunnen helpen bij het gebruik van de Online Bijbel. Het eerste deel van deze handleiding staat in het teken van 'Eerste gebruik in vogelvlucht' en gaat met name in op het gebruik van de 'studie-assistent'. Hiermee kunt u snel de nodige informatie opzoeken. De Online Bijbel heeft veel geavanceerdere mogelijkheden. Deze worden besproken in het tweede deel, dat als titel heeft 'De Online Bijbel gebruiken'. In deze hoofdstukken wordt uitleg gegeven over de functies 'Kiezen...', 'Openen...' en 'Zoeken...', vervolgens wordt uitgelegd hoe u de Online Bijbel kunt gebruiken voor het maken van uw eigen artikelen en aantekeningen. De laatste hoofdstukken zijn gewijd aan het 'online help systeem'.

Door in dit handboek ook uitleg te geven over het 'online help systeem' hopen wij een brug te kunnen slaan naar de zeer uitgebreide documentatie die standaard met de Online Bijbel software wordt meegeleverd.

Wij hopen dat dit handboekje bijdraagt aan een plezierig gebruik van de Online Bijbel.

Peter F. van der Schelde

1. INSTALLATIE

1.1 Voordat u begint

Voordat u de Online Bijbel gaat installeren moet u eerst bepalen wat u moet gaan doen. De te volgen weg is nl. afhankelijk van wat u gaat installeren en wat u in uw bezit hebt.

De installatie van de cd-rom's behorend bij het Online Bijbel abonnement bestaat uit het installeren van een basisset gevolgd door de installatie van een aanvullings cd-rom. De basisset van het Online Bijbel Abonnement bestaat uit de Online Bijbel Studie-editie CD-ROM of DVD. Als basisset voor het abonnement zijn geschikt:

- De Online Bijbel Studie-editie 2004 CD ROM met disk 2
- De Online Bijbel Studie-editie 2005 CD ROM
- De Online Bijbel Studie DVD (gepubliceerd in 2006)
- De Online Bijbel Studie DVD Ed. 2007-08 (gepubliceerd in 2007)
- De Online Bijbel Studie DVD Ed. 2008-07 (gepubliceerd in 2008)

Afhankelijk met welke basisset u werkt dient u voor complete installatie ook aanvullings cd-roms te installeren. E.e.a. is afhankelijk wat uw basisset is en hoe lang u al abonnee bent.

- Na de installatie van de Studie-editie 2004 met disk 2 als basisset dient u de aanvullings cd-roms uit 2005, 2006, 2007 en 2008 te installeren.
- Na de installatie van de Studie-editie 2005 als basisset dient u de aanvullings cd-roms uit 2006, 2007 en 2008 te installeren.
- Na de installatie van de Studie DVD (geproduceerd in 2006) dient u de aanvullings cd-roms uit 2006, 2007 en 2008 te installeren.
- Na de installatie van de Studie DVD Ed. 2007-08 (geproduceerd in 2007) dient u de aanvullings cd-rom uit 2008 te installeren
- Na de installatie van de Studie DVD Ed. 2008-07 (geproduceerd in 2008) heeft u geen aanvullings cd-rom te installeren

Indien u een abonnement hebt lopen van voor 1 januari 2004 is de kans groot dat u ook beschikt over zgn. bonusmateriaal. Dit zijn titels die eenmalig aan abonnee's zijn verstrekt, maar vervolgens niet zijn opgenomen in een basisset. Indien u ook deze titels wilt installeren kunt u het beste de installatie instructies volgen die vermeld staan op de website www.onlinebible.org

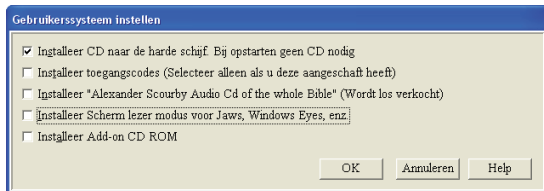
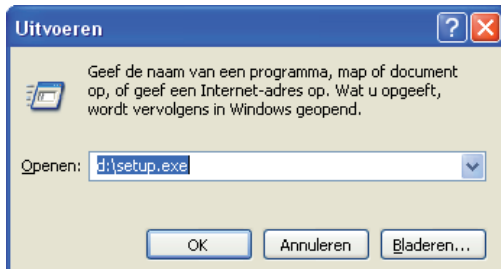
Voordat u de Online Bijbel gaat installeren moet u eerst bepalen wat u gaat doen. De procedure om alleen een aanvullings cd-rom te installeren is heel anders dan een eerste installatie van het Online Bijbel Abonnement. Bovendien moet bij

herinstallatie weer een andere procedure gevolgd worden Door eerst te bepalen wat er moet gebeuren kunt u uzelf veel werken een teleurstelling besparen. Bovendien kan bij herinstallatie het handig zijn om van te voren te overwegen gebruik te maken van de Online Bijbel Abonnee omruilservice. Naarmate u over meer schijfjes beschikt kunt u dit aantal verminderen, waardoor de herinstallatie eenvoudiger en sneller wordt. Meer informatie over deze omruilservice vind u op de website www.onlinebible.org

1.2 Abonnee aanvullings cd-rom 2008 installeren.

Indien u de basisset en eventueel voorgaande aanvullings cd-roms goed geïnstalleerd hebt, kunt u de navolgende procedure gebruiken om de aanvullings cd-rom 2008 te installeren. Bij deze installatie wordt ook een nieuwe editie van de Online Bijbel software geïnstalleerd. Indien u nog geen Online Bijbel op uw computer hebt staan, dient u eerst de instructie onder 1.3 uit te voeren.

1. Sluit alle programma's en herstart uw computer.
2. Plaats de abonnee aanvullings cd-rom augustus 2008 in de cd-drive van uw computer.
3. Als de installatie niet automatisch start, klikt u op 'Start | Uitvoeren'.
4. Op de regel "Openen" typt u `d:\volbsetup.exe` gevolgd door 'OK'. (waarin 'd' staat voor de letter van de cd-drive. Het kan enige tijd duren voordat er wat gebeurt.
5. Er verschijnt een venster waarin gevraagd wordt alle programma's af te sluiten. Sluit alle programma's en klik vervolgens op 'OK'.
6. Het venster 'Online Bijbel Setup' verschijnt. De instellingen staan standaard al goed. Klik op 'Doorgaan'.
7. Lees de gebruikerslicentie en klik op 'Accepteren'.
8. Tijdens de installatie krijgt u het venster 'Gebruikerssysteem instellen' te zien. Zorg dat geen enkele optie is aangevinkt en klik op 'OK'

9. Indien hierna een foutmelding verschijnt met de mededeling “Obsolete Module: Greek” of “Obsolute Module: Hebrew” kunt u deze negeren. Ze geven aan dat er nog restanten van verouderde bestanden op uw computer aanwezig zijn. Deze hebben geen invloed op het gebruik van het Online Bijbel Abonnement.
10. De gebruikerslicentie wordt nogmaals weergegeven. Klik op ‘OK’.
11. Er verschijnt na verloop van tijd een scherm met de titel ‘Automatische module installatie’. Klik op ‘OK’.
12. Wanneer het venster ‘Nieuwe lettertypen zijn geïnstalleerd’ wordt weergegeven klikt u op ‘OK’.
13. Nadat de configuratie is afgerond, wordt het ‘Snel aan de slag helpmenu’ weergegeven.

1.3. Installatie Online Bijbel Studie-editie DVD basisset

1.3.1 *Installatie dvd basisset*

Indien u een nieuwe gebruiker bent van het Online Bijbel abonnement dient u te beginnen bij deze stap.

Hebt u een nieuwe aanvullings cd-rom gekregen bij het Online Bijbel abonnement dan kunt u direct beginnen bij § 1.2 abonnee aanvullings cdrom augustus 2008 installeren.

1. Plaats de Online Bijbel Studie DVD in de dvd-drive van uw computer
2. Selecteer ‘Start’, ‘Uitvoeren’, typ d:\setup.exe en druk op ENTER (waarin ‘d’ de letter van uw dvd-drive voorstelt).
3. Het Online Bijbel programma wordt naar de harde schijf geïnstalleerd en verschillende documentatie wordt afgebeeld. Klik op ‘OK’ om de installatie te vervolgen.
4. Er worden mogelijkheden weergegeven in welke taal de Online Bijbel werkomgeving geïnstalleerd kan worden. Maak uw keuze en klik op ‘OK’. Tijdens deze instructie wordt uitgegaan van de Nederlandse werkomgeving
5. Indien tijdens de installatie in het Engels of Nederlands wordt aangegeven dat uw systeem een verouderd helpsysteem bevat, kunt u dat laten bijwerken. (Gebruikers van Windows 95 en oudere versies van Windows 98 dienen dit altijd te doen).
6. Tijdens de installatie wordt het venster weergegeven dat de gebruikerslicentie van de Online Bijbel Studie-editie DVD laat zien. Klik op ‘Accepteren’.
7. U krijgt nu het venster ‘Gebruikerssysteem instellen’ te zien. De optie ‘Installeer CD naar de harde schijf. Bij opstarten geen CD nodig’ is standaard aangevinkt. Er is ongeveer 3 GB vrije harde schijfruimte nodig. Klik op ‘OK’ om door te gaan.

8. Bij het venster 'Kies de taal voor Bijbels en Commentaren' zorgt u dat alle taalgroepen waar u mee wilt werken aangevinkt staan. Klik vervolgens op 'OK'.
9. Verschillende documentatie wordt afgebeeld. Klik op 'OK' om door te gaan.
10. Lees alle instructies uit 'Snel aan de slag'

Naam: **Jansen, P.**

Module: NBV

Code: 123456

1.3.2 Installatie DVD toegangscodes

1. Start de Online Bijbel.
2. Klik in de menubalk op 'Extra | Toegangscodes installeren'.
3. Vul in de opdrachtregel onder 'Uw Naam' uw naamgegevens in, zoals die bij de verzonden code (op de factuur cq. in de e-mail) vermeld staan. Deze naamgegevens moeten exact overgenomen worden; er mag geen punt of spatie te veel of te weinig in staan. Als uw naam in de gegevens vermeld staat als Jansen, P. dan mag u niet p jansen, P. Jansen of P Jansen, P.J.Jansen invullen. Alleen wanneer u Jansen, P. invult kunt u de betreffende module(s) ontsluiten.
4. Selecteer in de lijst onder 'Afkorting Module' de afkorting \$StudieEditieDVD, \$StudieEditieDVD07 of \$StudieEditieDVD08A. Wat u moet kiezen wordt bepaald door het DVD schijfje dat u in uw bezit hebt. De keuze welke u moet maken staat vermeld op de factuur of in de e-mail welke u hebt ontvangen.
5. Vul in de opdrachtregel onder 'Toegangscodes' de toegangscodes in die u ontvangen hebt.
6. Druk op 'OK'. De moderne bijbelvertalingen en diverse andere titels zijn nu beschikbaar voor gebruik. De keuze \$StudieEditieDVD, \$StudieEditieDVD07 of \$StudieEditieDVD08A verdwijnt uit de lijst met modules die toegevoegd kunnen worden.

1.4 Verwijderen van modules

Het kan zijn dat anderstalige titels worden geïnstalleerd waarvan u weet dat u ze nooit zult gebruiken. Deze kunt u op de volgende wijze verwijderen.

1. Klik in de menubalk op 'Extra | Verwijder bestanden van HD'.
2. U krijgt een lijst van alle modules te zien. Kies uit de lijst een module die u wilt verwijderen en klik op 'Verwijder'.
3. Herhaal bovenstaande stap voor iedere module die u wilt verwijderen.
4. Klik op 'Sluiten' om het venster te sluiten.
5. U krijgt een melding te zien dat het Online Bijbel programma wordt afgesloten. Klik op 'OK'.

Waarschuwing: Veel van de Nederlandse modules hebben een andere module nodig om goed te kunnen werken. Verwijder daarom nooit Nederlandstalige modules!

1.5 Uitbreiden met extra bijbels

Verschillende extra bijbels kunnen met een toegangscode toegankelijk gemaakt worden. De toegangscode kunnen worden besteld via de website <http://www.onlinebible.org>. Voorbeelden zijn: New International Version, Complete Jewish Bible, Schlachter 2000, Bybel Afrikaans 1983, enz.

1.5.1 Installatie van extra modules op dvd

1. Start de Online Bijbel.
2. Klik in de menubalk op 'Extra | Toegangscode installeren'.
3. Vul in de opdrachtregel onder 'Uw Naam' uw naamgegevens in, zoals die bij de verzonden code (op de factuur cq. in de e-mail) vermeld staan. Deze naamgegevens moeten exact overgenomen worden; er mag geen punt of spatie te veel of te weinig in staan. Als uw naam in de gegevens vermeld staat als Jansen, P. dan mag u niet p jansen, P. Jansen of P Jansen, P.J.Jansen invullen. Alleen wanneer u Jansen, P. invult, kan de module toegankelijk gemaakt worden.
4. Selecteer onder 'Afkorting Module' de afkorting van de module, die u met behulp van de code wilt ontsluiten.
5. Vul in de opdrachtregel onder 'Toegangscode' de toegangscode in die u ontvangen hebt.
6. Druk op 'OK'. De module is nu beschikbaar en verdwijnt uit de lijst met modules die toegevoegd kunnen worden.
7. Als de titel uit meerdere modules bestaat herhaalt u de stappen 4, 5 en 6. Klik op 'Sluiten' om het venster 'Toegangscode installeren' te verlaten.

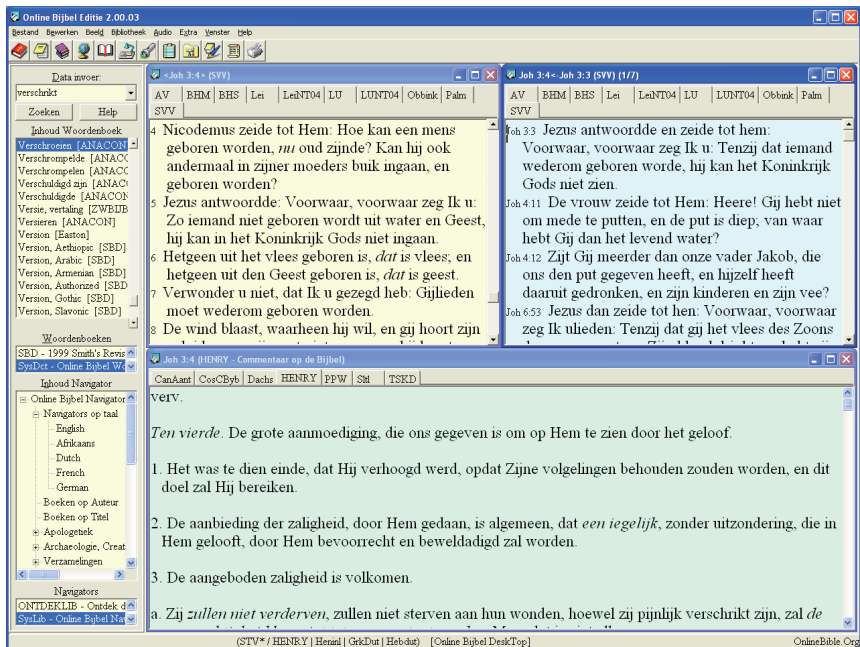

1.5.2 Installatie van extra modules vanaf de website.

1. Download de module van de website en bewaar de module op een makkelijk te vinden plaats op de harde schijf.
2. Ga naar de map waar u de module hebt opgeslagen.
3. Dubbelklik op het bestand dat u gedownload heeft.
4. Klik in het venster 'Gebruikerssysteem instellen' op 'OK'.
5. Klik in het venster 'Online Bijbel Setup' op 'OK'.
6. Ga verder bij punt 3 van de 'Installatie van extra module op dvd'

2. DE WERKOMGEVING

De Online Bijbel is te herkennen aan de overzichtelijke werkomgeving (Desktop), die uit meerdere onderdelen bestaat. Bovenin het scherm ziet u een balk, waarin verschillende woorden staan, zoals 'Bestand' en 'Bewerken'. Deze woorden vormen samen de menubalk, waarop de verschillende menu's zich bevinden. Wanneer u met de cursor (het pijltje in uw scherm) op een van deze woorden gaat staan en één keer klikt op uw linkermuisknop, wordt het bijbehorende menu geopend. Om een onderdeel uit het menu te selecteren, klikt u dit onderdeel aan met de linkermuisknop.

Onder de menubalk staat een knoppenbalk. Aan iedere knop is een veel gebruikte functie gekoppeld. Om te weten te komen welke functie is gekoppeld aan welke knop hoeft u alleen maar met uw muis een bepaalde knop aan te wijzen. Er verschijnt dan automatisch een verklarende tekst. Het is ook mogelijk de pictogrammen om te zetten naar knoppen met tekst. De knoppen verwijzen dan naar de functietoetsen van uw toetsenbord, zodat u deze functies ook snel kunt oproepen vanaf het toetsenbord. U kunt dit doen door in het 'Extra'-menu 'Voorkeuren' te selecteren

en op het tabblad 'Knoppenbalk' het vakje voor 'Knoppenbalken als pictogrammen weergeven' uit te klikken.

Onderin het beeldscherm ziet u een balk, waarin een aantal afkortingen staat. Deze afkortingen verwijzen o.a. naar de bijbelvertaling en het commentaar. Deze zijn geselecteerd als standaard. Dit wil zeggen dat bij het openen van het venster "Openen Bijbelpassage" of "Openen Commentaar". Deze bijbel of commentaar al geselecteerd is.

Aan de linkerkant van de werkomgeving bevindt zich de zg. studie-assistent. In de studie-assistent is een aantal basisfuncties van de Online Bijbel verwerkt:

- Het openen van een bijbelpassage
- Het openen van een artikel uit de encyclopedie of een woordenboek
- Het openen van boeken of artikelen
- Het snel kunnen instellen met welk woordenboek en welke navigator u wilt werken
- Het kunnen zoeken naar een woord in een tekst

Trefwoorden: Configureren, Functietoetsen

3. EERSTE GEBRUIK IN VOGELVLUCHT

De Online Bijbel software kent zeer geavanceerde mogelijkheden. Toch zullen veel mensen voldoende hebben aan gebruik van de studie-assistent in combinatie met de zg. spiekvensters.

De studie-assistent is bedoeld om snel naar bepaalde informatie te kunnen navigeren. Een belangrijk onderdeel van de studie-assistent is de navigator. De verschillende navigators maken het werken met de Online Bijbel tot kinderspel. De navigator is met name bedoeld als hulpmiddel, zolang u minder bedreven bent in het bedienen van de mogelijkheden van de Online Bijbel.

Met behulp van de studie-assistent kunt u instellen met welke navigator u wilt werken. Twee navigators zijn het belangrijkste: De Online Bijbel Navigator (SYSLIB) en de Bijbel-navigator (BIJBELLIB). Met welke van deze navigators u het meeste zult werken hangt af van uw persoonlijke voorkeur. De Online Bijbel Navigator wordt automatisch opgebouwd door de Online Bijbel zelf tijdens de installatie. Hij past zich steeds automatisch aan.

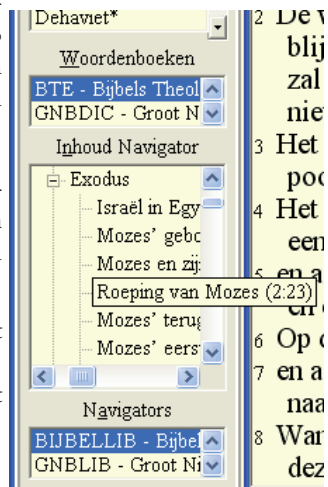
3.1 Een Bijbelpassage opzoeken

Binnen de Online Bijbel wordt een van de bijbels ingesteld als de standaard bijbelvertaling. Deze bijbel is op eenvoudige wijze te openen vanuit het navigatoronderdeel van de studie-assistent.

In het onderste vak 'Navigators' van de studie-assistent zorgt u dat de Bijbel-navigator BIJBELLIB staat aangeklikt. Nadat dit is gebeurd verschijnt in de studie-assistent onder 'Inhoud Navigator' een pericopenindex van de bijbel.

In het volgende voorbeeld zullen wij de Bijbel-navigator gebruiken voor het opzoeken van een bijbelpassage in Exodus, nl. 'De roeping van Mozes'.

1. Klik op het hokje met het +-teken voor het woord 'Bijbel'.
2. Klik op het hokje met het +-teken voor het woord 'Oude Testament'.

3. Klik op het hokje met het +-teken voor het woord 'Wet'.
4. Klik op het hokje met het +-teken voor het woord 'Exodus'.
5. Dubbelklik op de titel 'Roeping van Mozes (2:23)'.
6. Er opent zich een venster waarin de bijbeltekst vanaf Exodus 2:23 wordt afgebeeld.

Dit gebeurt in de standaard bijbelvertaling. Welke deze is en hoe deze veranderd kan worden zullen wij later in deze handleiding behandelen.

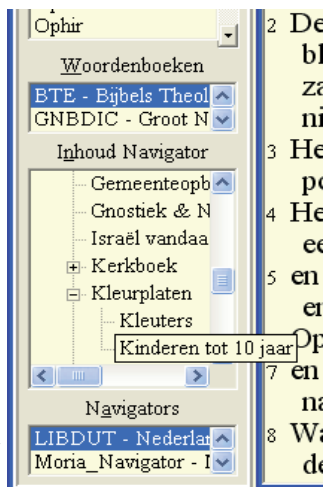
3.2 Werken met kleurplaten

Het overzicht van de beschikbare kleurplaten is rechtstreeks benaderbaar vanuit de navigator. In het volgende voorbeeld zullen wij een kleurplaat opzoeken vanuit de navigator in de studie-assistent.

In het onderste vak 'Navigators' van de studie-assistent zorgt u dat u de Online Bijbel Navigator SYSLIB staat aangeklikt. Nadat dit is gebeurd verschijnt in de studie-assistent onder 'Inhoud Navigator' de inhoud van deze navigator.

1. Dubbelklik op "Boeken op Titel" onder Inhoud Navigator
2. In de Navigator die zich opent zoekt u naar de titel Kleurplaten. Dubbelklik op het woord Kleurplaten. Indien u het niet kunt vinden, hebt u de desbetreffende module niet geïnstalleerd of is deze niet beschikbaar in uw Online Bijbel (bij het Online Bijbel Abonnement is de module beschikbaar).
3. Dubbelklik op de titel 'Kinderen tot 10 jaar'.
4. U hebt nu toegang tot de inhoudsopgave voor kleurplaten voor kinderen tot 10 jaar.

In het voorbeeld hiervoor hebben wij met behulp van de navigator een overzicht van beschikbare kleurplaten voor kinderen tot 10 jaar opgezocht. Wij zullen nu een stap verder gaan door daadwerkelijk een kleurplaat te selecteren.

1. In het dialoogvenster 'Online Bijbel kleurplaten' kiest u een plaat door op de titel te klikken en vervolgens op 'OK'.
2. De desbetreffende kleurplaat wordt afgebeeld op het beeldscherm.
3. Om de kleurplaat te kunnen afdrukken plaatst u de cursor van uw muis in de kleurplaat en drukt u de rechter muisknop in.
4. Selecteer de optie 'Afdrukken' in het pop-upmenu dat verschijnt.

Veel kinderen vinden het leuk om een kleurplaat op de computer in te kleuren. Dit is op de volgende manier mogelijk:

1. Plaats de cursor van uw muis in de kleurplaat en druk op de rechtermuisknop.
2. Selecteer de optie 'Kopieer naar klembord'.
3. Vervolgens klikt u in de Windows taakbalk op de knop 'Start' (links onderin).
4. '(Alle) Programma's | Bureau-accessoires | Paint'.
5. Nadat MS Paint is opgestart drukt u in de menubalk op 'Bewerken | Plakken'.
6. Wanneer MS Paint vraagt of de afbeelding vergroot moet worden, dan gaat u daarmee accoord door op de knop 'Ja' te drukken.
7. De kleurplaat wordt zichtbaar in MS Paint en het inkleuren kan beginnen.

3.3 Een tekstverwijzing opzoeken

De module Tekstverwijzingen (CXREFDUT) bevat meer dan 600.000 tekstverwijzingen, waardoor voor bijna ieder vers in de bijbel verwijzingen beschikbaar zijn. Deze verwijzingen zijn oproepbaar als commentaar, maar ook rechtstreeks vanuit een bijbelpassage.

In het volgende voorbeeld hebben wij de bijbelpassage over de roeping van Mozes op het beeldscherm (zie vorige voorbeeld) en willen we hierbij een tekstverwijzing oproepen.

1. Plaats de cursor van uw muis in het venster waar de bijbelpassage is afgebeeld en wel in het bovenste vers (Exodus 2:23) en klik op de linkermuisknop.
2. Klik vervolgens met uw rechtermuisknop en selecteer de optie 'Bekijken tekstverwijzing' in het pop-upmenu dat verschijnt.
3. Er opent zich een nieuw venster met daarin een overzicht van 36 verzen die als tekstverwijzing fungeren bij Exodus 2 vers 23.

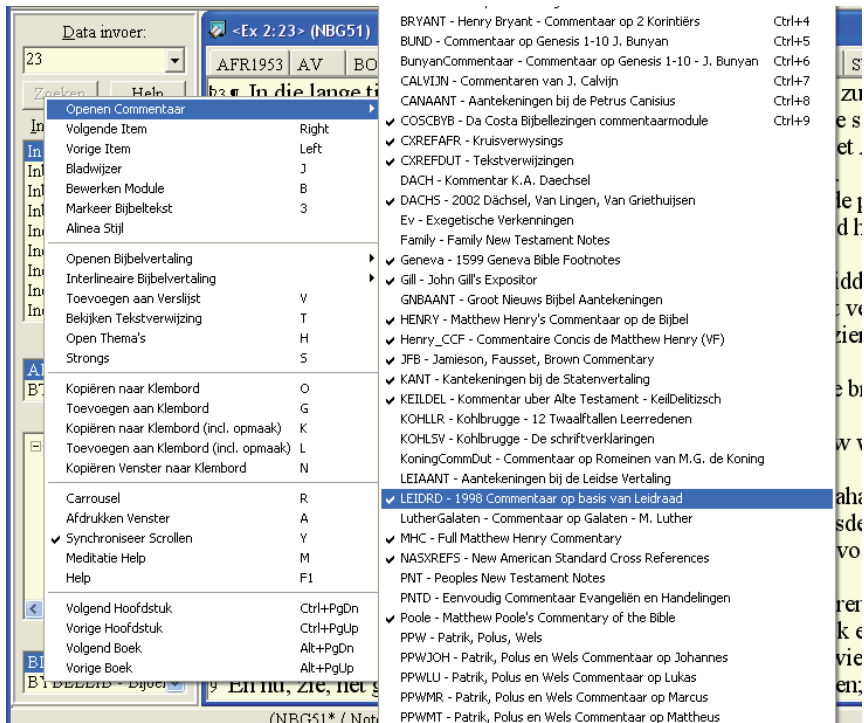
3.4 Een commentaar raadplegen

Het Online Bijbel Abonnement bevat uitleg bij een bijbelvers in de vorm van commentaren en boeken. De commentaren zijn rechtstreeks oproepbaar vanuit een bijbelpassage. De boeken moeten apart opgeroepen worden.

In dit voorbeeld zullen wij naast het overzicht van tekstverwijzingen ook een commentaar raadplegen. U gaat hierbij als volgt te werk:

1. Klik met uw linkermuisknop in het venster waar Exodus 2:23 staat afgebeeld, zodat dit een actief venster wordt.

- Klik vervolgens met uw rechtermuisknop en selecteer de optie 'Openen Commentaar' in het pop-upmenu dat verschijnt,
- Klik met de linkermuisknop op een van de commentaren uit de verschenen pop-uplijst, bijvoorbeeld 'LEIDRD - Commentaar op basis van Leidraad'. Er wordt

nu een nieuw venster geopend, waarin dit commentaar wordt weergegeven.

NB: Alleen commentaren waar een vinkje voor staan hebben tekst bij het opgevraagde vers.

3.5 Het Wordenboek of Encyclopedie gebruiken

De encyclopedieën vallen ook onder de woordenboeken. De informatie uit het woordenboek is rechtstreeks oproepbaar vanuit een bijbelpassage:

In dit overzicht zullen we meer informatie over het woord ‘koning’ in het woordenboek opzoeken.

1. Wijs met uw muis het woord ‘koning’ aan en wacht een paar seconden. Er opent zich automatisch een spiekvenster met daarin informatie of een verwijzing naar informatie over het woord ‘koning’.
2. Dubbelklik met uw linkermuisknop op het woord ‘koning’. Een nieuw venster zal zich openen met daarin informatie over het woord ‘koning’.

LUNT04	NE	NBG51	OBBINK	PALM
Koning				
In bijbelse tijden had een koning onbe-				
worden zowel God als mensen koning				
het woord zelfstandigheid, onbeperkte				
geschiedkundige verhalen wordt het v				
een klein gebied heersten en daarbij v				
zouden ze amper burgemeester noem				
de 31 in Joz. 12.7vv <#Jos 12.7>). De				
Grootkoning of Koning der koningen (
18.19>; Ez. 26:7 <#Eze 26.7>; Dan. 2				
de Engel				
braamstr				
at ik toch				
In het Nieuwe Testament wordt de tit				
<#Mt 14.9>; Opb. 17:12 <#Re 17.12>				

Binnen de studie-assistent kan ingesteld worden met welk woordenboek u werkt. Een speciaal woordenboek is het zg. Online Bijbel Woordenboek. Hierin staan verwijzingen naar alle woordenboeken met een bepaalde ingang.

Informatie in een woordenboek kan ook opgezocht worden door het woord in te typen in het zoekvenster van de studie-assistent.

Het Online Bijbel Woordenboek

De Online Bijbel bouwt na de installatie een systeemwoordenboek op uit alle beschikbare woordenboeken. Hierdoor is altijd duidelijk in welk woordenboek een bepaald woord nader verklaard wordt. In onderstaand voorbeeld is te zien hoe u dit kunt gebruiken.

1. Selecteer in de studie-assistent onder ‘Woordenboeken’ het woordenboek ‘SysDct - Online Bijbel Woordenboek’.
2. Wijs met uw muis het woord ‘koning’ aan en wacht een paar seconden. Er opent zich automatisch een spiekvenster met daarin meerdere ingangen op het woord ‘koning’ in verschillende woordenboeken.
3. Dubbelklik op de ingang ‘=> BTE <Koning> 24588’. De informatie over het woord ‘koning’ wordt weergegeven.

STV	SVV
=> ANACON <Koning> 9964	
=> BTE <Koning> 24588	
=> BW <Koning> 24588	
=> WV95DIC <Koning> 178	

3.6 De Concordantie gebruiken

De Online Bijbel software kent een uitgebreide concordantie bij iedere bijbelvertaling in de vorm van zoekmogelijkheden.

In dit voorbeeld zullen we de concordantie gebruiken om een overzicht van alle bijbelpassages te krijgen waar het woord 'Egypte' in voorkomt.

1. Klik met uw linkermuisknop in het venster waar Exodus 2:23 staat afgebeeld op het woord Egypte, zodat de cursor knippert in dit woord.
2. Klik in de menubalk op 'Bewerken | Zoeken | Woord of frase' of op functietoets F7 om het dialoogvenster 'Zoeken' te openen.
3. Onder 'Zoeken naar' staat het woord 'Egypte' al ingevuld.
4. Druk op de knop 'OK', zodat het zoeken in de concordantie kan beginnen. Er wordt een nieuw venster geopend waar de volledige lijst met bijbelverzen waar het woord 'Egypte' in voorkomt in staan.

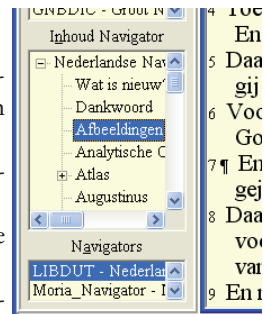
3.7 Een landkaart opzoeken

De navigator kan gebruikt worden om landkaarten op te zoeken. In het onderste vak 'Navigators' van de studie-assistent zorgt u dat u de Online Bijbel Navigator SYSLIB is geselecteerd. Nadat dit is gebeurd verschijnt in de studie-assistent onder 'Inhoud Navigator' de inhoud van deze navigator.

1. Klik in de Online Bijbel Navigator in de studie-assistent op het + teken voor "Kaarten en Overzichten".
2. De beschikbare titels worden zichtbaar. Dubbelklik op 'Bijbelatlas'.
3. Er verschijnt een nieuw dialoogvenster met de namen van plaatsen en streken.
4. Kies voor 'Akko in de tijd van Saul' door er met uw linkermuisknop op te klikken. Vervolgens klikt u op de knop 'OK'. De kaart wordt op het beeldscherm afgebeeld.

3.8 Afbeeldingen opzoeken en gebruiken

1. Selecteer in de Online Bijbel Navigator in de studie-assistent 'Kaarten en Overzichten' en dubbelklikken vervolgens op 'Online Bijbel Illustraties'.
2. Dubbelklik op 'Afbeeldingen, foto's en illustraties Bijbels Theologisch Encyclopedie'.
3. Klik op de titel 'Heilige Schrift' en vervolgens met de linkermuisknop op 'OK'.
4. In het volgende dialoogvenster klikt u met uw linkermuisknop op 'Stenen tafelen' en vervolgens op de knop 'OK'. De afbeelding wordt nu weergegeven op uw beeldscherm.

Om de afbeelding in een andere computertoepassing te kunnen gebruiken (zoals bijvoorbeeld uw tekstverwerker) gaat u als volgt te werk:

1. Plaats de cursor van uw muis in de afbeelding en druk op de rechtermuisknop.
2. Selecteer de optie 'Kopieer naar klembord'.
3. Vervolgens start u uw tekstverwerker (of ander programma) waarin u de afbeelding wilt gebruiken. Met behulp van de menufunctie 'Bewerken | Plakken' kunt u de afbeelding nu in het andere programma binnenhalen.

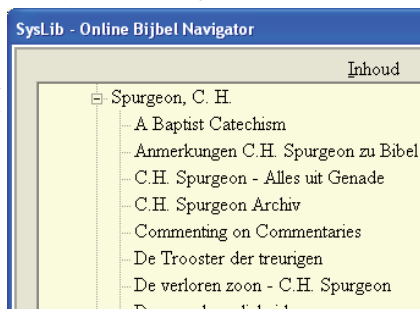
3.9 Een Bijbelstudie opzoeken

In het onderste vak 'Navigators' van de studie-assistent zorgt u dat de Online Bijbel Navigator SYSLIB staat aangeklikt. Nadat dit is gebeurd verschijnt in de studie-assistent onder 'Inhoud Navigator' de inhoud van deze navigator.

1. Klik in de Online Bijbel Navigator in de studie-assistent op 'Boeken op Titel'. Dubbelklik vervolgens op de titel 'Bijbelstudies en inleidingen'.
2. Dubbelklik met uw linkermuisknop op de titel 'Volwassenen'. U krijgt nu een overzicht van beschikbare thema's.

3.10 Online Bijbel Navigator

Sinds Online Bijbel versie 2.00 heeft Online Bijbel een navigator die aan de hand van auteursinformatie, categorie en taal wordt opgebouwd door het programma. Hierdoor is het eenvoudig om een boek van een bepaalde auteur of thema terug te vinden. Onderstaand voorbeeld maakt dit duidelijk.

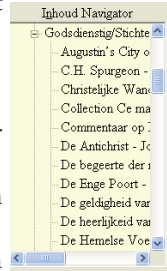

3.10.1 Opzoeken van een boek op auteur

1. Kies in de studie-assistent onder 'Navigators' de navigator 'SysLib - Online Bijbel Navigator'.
2. Dubbelklik in de lijst onder 'Inhoud Navigator' op 'Boeken op Auteur'.
3. Zoek in het venster de schrijver 'Spurgeon, C. H.' en klik op de + voor deze schrijver.
4. Dubbelklik op de titel 'De verloren zoon - C.H. Spurgeon'. Het boek wordt geopend.

3.10.2 Openen van een boek op categorie

1. Selecteer in de studie-assistent onder 'Navigators' de navigator 'SysLib - Online Bijbel Navigator'.
2. Klik in de lijst onder 'Inhoud Navigator' op de + voor 'Godsdienstig/Stichtelijk'.
3. Dubbelklik op de titel 'De verloren zoon - C.H. Spurgeon'. Het boek wordt geopend.

3.10.3 Openen van een boek op titel

1. Selecteer in de studie-assistent onder 'Navigators' de navigator 'SysLib - Online Bijbel Navigator'.
2. Dubbelklik in de lijst onder 'Inhoud Navigator' op 'Boeken op Titel'.
3. Selecteer onder 'Opgenomen woorden' de titel 'De verloren zoon' of typ onder 'Kies Woord' 'De verloren zoon'.
4. Klik op 'OK'. Het boek wordt geopend.

3.10.4 Openen van een boek op taal

1. Selecteer in de studie-assistent onder 'Navigators' de navigator 'SysLib - Online Bijbel Navigator'.
2. Dubbelklik in de lijst onder 'Inhoud Navigator' op 'Dutch'.
3. Klik de + voor 'Godsdienstig/Stichtelijk'.
4. Dubbelklik op de titel 'De verloren zoon - C.H. Spurgeon'.

4. WERKEN MET DE ONLINE BIJBEL

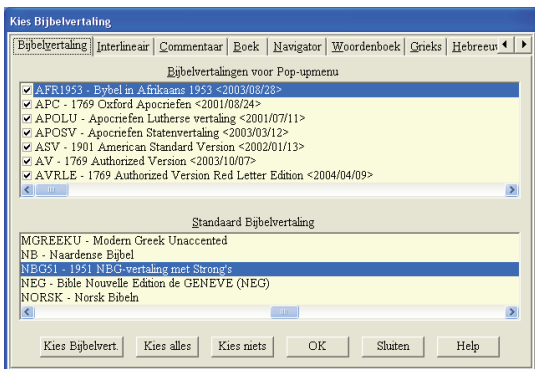
Wanneer u de Online Bijbel geïnstalleerd hebt, kunt u meteen aan de slag. Het programma biedt u de mogelijkheid om zelf veranderingen in instellingen aan te brengen. In de hierna volgende paragrafen ziet u hoe u een bijbelvertaling, een commentaar en een boek aan en/of uit kunt zetten.

4.1 Het kiezen van een Bijbelvertaling

Op uw dvd/cd-rom staan bijvoorbeeld als bijbelvertaling: SVV - Statenvertaling, NBG51 - NBG-vertaling 1951, NB - Naardense Bijbel, BOEK - Het Boek, CANIS - Vertaling Petrus Canisius, CANDEUT - Deuterocanonieke boeken Petrus Canisius.

In dit voorbeeld zullen wij stap voor stap een aantal bijbelvertalingen aan- en uitzetten. Ook leert u hoe u een standaard bijbelvertaling kiest.

1. Klik in de menubalk op 'Bibliotheek | Module-instellingen' om het dialoogvenster 'Module-instellingen' te openen of druk op de functieknop F9.
2. Klik op het tabblad 'Bijbelvertaling'. Dit tabblad wordt nu op de voorgrond weergegeven, terwijl de andere tabbladen naar de achtergrond verdwijnen.
3. Onder 'Bijbelvertalingen voor Pop-upmenu' ziet u een lijst met alle beschikbare bijbelvertalingen. Voor de bijbelvertalingen staat een vinkje, wat betekent dat deze vertaling geactiveerd is. Andere bijbelvertalingen kunt u aanzetten door er een keer met de linkermuisknop op te klikken.
4. Wanneer u met de linkermuisknop klikt op een geactiveerde bijbelvertaling, wordt deze weer uitgezet. Klik bijvoorbeeld op SVV - Statenvertaling met Strong's en deze vertaling is nu gedeactiveerd. Door nog een keer op SVV - Statenvertaling met Strong's te klikken staat de Statenvertaling weer aan.
5. In de onderste lijst wordt de SVV - Statenvertaling met Strong's in een blauwe achtergrond weergegeven, wat betekent dat dit de standaard bijbelvertaling is. Al uw opdrachten worden nu in de Statenvertaling uitgevoerd.

6. Klik in het onderste vak op NBG51-1951 NBG-vertaling met Strong's om van deze vertaling de standaard bijbelvertaling te maken. De NBG-vertaling wordt nu weergegeven in een blauwe achtergrond.
7. Klik op 'OK'. Indien wordt gevraagd of u de wijzigingen wilt opslaan in een nieuwe desktop kunt u hiervoor kiezen. Als u nog geen nieuwe desktop hebt aangemaakt is het aan te raden om dit te doen, omdat bij installatie van een update uw wijzigingen anders verdwenen zullen zijn.

NB: Wanneer u tijdens het werken met de Online Bijbel een bijbelvertaling wilt gebruiken die u nog niet geselecteerd had op het tabblad 'Bijbelvertaling', moet u altijd bovenstaande handelingen opnieuw uitvoeren.

Op het tabblad 'Interlineair' kunt u een interlineaire bijbelvertaling selecteren. In alle functies die u vervolgens uitvoert, wordt de tekst in hetzelfde venster in zowel de standaard als de interlineaire bijbelvertaling weergegeven. In de lijst onder 'Interlineaire Bijbelvertaling' worden alle door u geselecteerde 'Bijbelvertalingen voor Pop-upmenu' weergegeven. Door een van deze bijbelvertalingen aan te klikken, wordt deze als interlineaire bijbelvertaling gemarkeerd. Wanneer u in de lijst onder 'Interlineaire Bijbelvertaling' niet de door u gewenste vertaling terugvindt, dient u deze eerst te selecteren onder 'Bijbelvertalingen voor Pop-upmenu' op het tabblad 'Bijbelvertaling'.

4.2 Het kiezen van een Commentaar

Op uw dvd/cd-rom staan bijvoorbeeld als Commentaar: HENRY - Matthew Henry's Commentaar op de Bijbel; KANT - Kanttekeningen op de Statenvertaling; LEIDRD - 1998 Commentaar op basis van Leidraad; PNTD - Eenvoudig Commentaar op de Evangelieën en Handelingen; SLTL - IBB Commentaar op basis van Sleutel; TSKD - Schat aan Schriftkennis Tekstverwijzingen.

In dit voorbeeld zullen wij stap voor stap een aantal commentaren aan- en uitzetten. Ook leert u hoe u een standaard commentaar kiest.

1. Klik in de menubalk op 'Bibliotheek | Module-instellingen' om het dialoogvenster 'Module-instellingen' te openen of druk op de functiekноп F9.
2. Klik op het tabblad 'Commentaar'. Dit wordt nu op de voorgrond weergegeven, terwijl de andere tabbladen op de achtergrond blijven.
3. Onder 'Commentaren voor Pop-upmenu' ziet u een lijst met alle beschikbare commentaren. Voor de commentaren staat een vinkje, wat betekent dat deze commentaren geactiveerd zijn.
4. Andere commentaren kunt u aanzetten door er een keer met de linkermuisknop op te klikken.

5. Wanneer u met de linkermuisknop klikt op een geactiveerd commentaar, wordt dit weer uitgezet. Klik bijvoorbeeld op KANT - Kanttekeningen op de Statenvertaling of op HENRY - Matthew Henry's Commentaar op de Bijbel. Door nog een keer op (een van) deze twee commentaren te klikken, staan deze weer aan.
6. In de onderste lijst wordt HENRY - Matthew Henry's Commentaar op de Bijbel in een blauwe achtergrond weergegeven, wat betekent dat dit het standaard commentaar is. Al uw opdrachten worden nu in HENRY uitgevoerd.
7. Klik nu in de onderste lijst op KANT - Kanttekeningen op de Statenvertaling om deze het standaard commentaar te maken. Nu wordt KANT - Kanttekeningen op de Statenvertaling in een blauwe achtergrond weergegeven.
8. Klik op 'OK'. Indien wordt gevraagd of u de wijzigingen wilt opslaan in een nieuwe desktop kunt u hiervoor kiezen. Als u nog geen nieuwe desktop hebt aangemaakt is het aan te raden om dit te doen, omdat bij installatie van een update uw wijzigingen anders verdwenen zullen zijn.

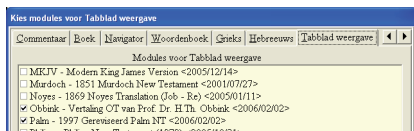
NB: Wanneer u tijdens het werken met de Online Bijbel een commentaar wilt gebruiken dat u nog niet geselecteerd had op het tabblad 'Commentaar', dient u altijd bovenstaande handelingen opnieuw uit te voeren.

Het commentaar 'NOTES - Mijn persoonlijke aantekeningen' is altijd aanwezig en geselecteerd. Hierin kunt u altijd uw eigen aantekeningen maken bij een bepaalde bijbelpassage. Meer uitleg over het maken van uw eigen aantekeningen bij een bijbelpassage vindt u in het hoofdstuk 'Het maken van een persoonlijke aantekening'.

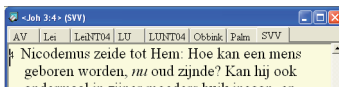
4.3 Toevoegen van bijbels en commentaren aan de tabbladen in de weergave vensters.

Online Bijbel heeft de mogelijkheid om bijbels en commentaren in het weergavevenster als tabblad toe te voegen, zodat u snel kunt overschakelen van bijvoorbeeld de ene bijbelvertaling naar de andere. Hieronder vindt u hoe u dit kunt doen.

1. Klik in de menubalk op 'Bibliotheek | Module-instellingen' om het dialoogvenster 'Module-instellingen' te openen of druk op de functieknop F9.
2. Klik op het tabblad 'Tabblad weergave'. Dit tabblad wordt nu op de voorgrond weergegeven, terwijl de andere tabbladen naar de achtergrond verdwijnen.

3. Vink hier de bijbelvertalingen en commentaren aan die u als tabblad wilt zien in het venster waar u een bijbeltekst of commentaar hebt geopend.

NB: De commentaren worden alleen op de tabbladen weergegeven als het commentaar wat te zeggen heeft over een vers.

4.4 Het kiezen van een Boek of Woordenboek

Op uw dvd/cdrom staan bijvoorbeeld als boek: ATLASD - Bijbel-Atlas; MAPDUT - Afbeeldingen; HC - Heidelberger Catechismus; DL - Dordtse Leerregels; NGBEL - Nederlandse Geloofsbelijdenis; KB - Kort Begrip; ONDCON - Onderwerpen Concordantie Stg. Heilsfontein; PERCON - Pericopen Concordantie; SLTTH - IBB Sleutel Thematische artikelen; SPRWRD - Spreekwoorden en gezegden uit de bijbel.

Op uw cd-rom staat bijvoorbeeld als woordenboek: Online Bijbel Studie-editie: BTE - Bijbels Theologische Encyclopedie In dit voorbeeld zullen wij stap voor stap een aantal boeken aan- en uitzetten. Daarnaast leert u hoe u een ander standaard boek kunt instellen.

1. Klik in de menubalk op 'Bibliotheek | Module-instellingen' om het dialoogvenster 'Module-instellingen' te openen of druk op de functietoets F9.
2. Klik op het tabblad 'Boek'. Dit tabblad wordt nu op de voorgrond weergegeven, terwijl de andere tabbladen naar de achtergrond verdwijnen.
3. Onder 'Secundaire Boeken' ziet u een lijst met alle beschikbare boeken. Voor de boeken staat een vinkje, wat betekent dat deze module geactiveerd is. Andere boeken kunt u aanzetten door er een keer met de linkermuisknop op te klikken.
4. Wanneer u met de linkermuisknop klikt op een geactiveerd boek, wordt dit weer uitgezet. Klik bijvoorbeeld op STUDIES - Bijbelstudies en dit boek staat uit. Door er nog een keer met de linkermuisknop op te klikken zet u STUDIES - Bijbelstudies weer aan.
5. Klik op 'OK'. Indien wordt gevraagd of u de wijzigingen wilt opslaan in een nieuwe desktop kunt u hiervoor kiezen. Als u nog geen nieuwe desktop hebt aangemaakt is het aan te raden om dit te doen, omdat bij installatie van een update uw wijzigingen anders verdwenen zullen zijn.

NB: Wanneer u tijdens het werken met de Online Bijbel een boek wilt gebruiken dat u nog niet geselecteerd had op het tabblad 'Boek', dient u altijd bovenstaande handelingen opnieuw uit te voeren.

De modulevormen 'Boek' en 'Woordenboek' lijken qua opbouw sterk op elkaar. Voor het kiezen van een woordenboek kunt u bovenstaande handelingen herhalen, met dien verstande dat u wel de keuze maakt voor het tabblad 'Woordenboek'. Op het tabblad 'Woordenboek' is het mogelijk een standaard woordenboek te selecteren. Wanneer u vervolgens een woordenboek opent met behulp van de optie 'Woordenboek' in 'Bestand | Openen', verschijnt automatisch de index van het standaard woordenboek.

Sinds Online Bijbel versie 2.00 heeft Online Bijbel een samengesteld woordenboek dat is opgebouwd tot een totaalindex. Hierdoor is altijd duidelijk in welk woordenboek een bepaald woord nader verklaard wordt.

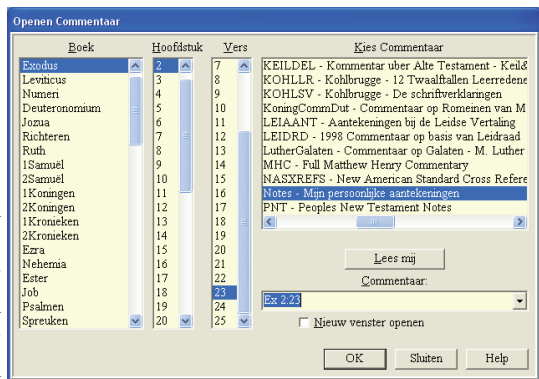
5. HET OPENEN VAN EEN ONLINE BIJBEL MODULE

Met behulp van de verschillende ‘Openen’-functies opent u de Online Bijbel modules. Deze worden altijd weergegeven in een passagevenster, waar u doorheen kunt bladeren met behulp van de pijltjestoetsen, de knoppen ‘Page Up’ en ‘Page Down’ of met de scrollbalk rechts in elk venster. De kop van elk passagevenster bevat de naam van de weergegeven module en de plaats van de cursor in het passagevenster. In de onderstaande paragrafen leert u hoe u elk van de Online Bijbel modules kunt openen.

5.1 Het openen van een Bijbelpassage

In dit voorbeeld zullen wij stap voor stap de bijbelpassage Psalm 23 in de Statenvertaling bekijken. Controleer eerst of de Statenvertaling geactiveerd is. (zie § 4.1)

1. Klik in de menubalk op ‘Bestand | Openen | Bijbelpassage’ om het dialoogvenster ‘Openen Passage’ te openen of druk op de functieknop Ctrl-F1.
2. Selecteer het bijbelboek Psalmen met een klik van de linkermuisknop. Met behulp van de scrollbalk rechts van deze lijst kunt u het juiste bijbelboek vinden.
3. De lijst onder ‘hoofdstukken’ heeft zich automatisch aangepast aan het bijbelboek Psalmen en geeft de getallen 1 tot en met 150 weer. Selecteer met de linkermuisknop het getal 23.
4. De lijst onder ‘verzen’ heeft zich automatisch aangepast aan Psalm 23 en geeft de getallen 1 tot en met 6 weer. Selecteer met de linkermuisknop het getal 1.
5. Selecteer uit de lijst onder ‘Kies Bijbelvertaling’ de bijbelvertaling, waarin Psalm 23 weergegeven moet worden, namelijk SVV - Statenvertaling met Strong’s. Indien de Statenvertaling uw standaard bijbelvertaling is, wordt deze vertaling al met blauw gemarkeerd en kunt u deze stap overslaan.

6. In de opdrachtregel naast 'Bijbelpassage' wordt de afkorting van de door u geselecteerde passage weergegeven. Door op 'OK' te klikken wordt de bijbelpassage voor u geopend.

Als u ook een interlineaire bijbelvertaling geselecteerd hebt, wordt Psalm 23 zowel in de standaard als in de interlineaire bijbelvertaling weergegeven. Wanneer u Psalm 23 in een andere bijbelvertaling wilt bestuderen, waarbij de verschillende bijbelvertalingen in aparte vensters worden weergegeven, gaat u als volgt te werk:

1. Klik met de rechtermuisknop ergens in het passagevenster.
2. Selecteer uit het pop-upmenu dat vervolgens verschijnt de optie 'Openen Bijbelvertaling'.
3. Klik met de linkermuisknop op een van de vertalingen uit de verschenen pop-uplijst, bijvoorbeeld 'NBG51 - 1951 NBG-vertaling met Strong's'. Er wordt nu een nieuw venster geopend, waarin deze bijbelpassage in de NBG51 wordt weergegeven.

NB: Wanneer u in deze pop-uplijst onder 'Openen Bijbelvertaling' niet de door u gewenste bijbelvertaling terugvindt, dient u deze eerst selecteren op het tabblad 'Bijbelvertaling' onder de functie 'Module-instellingen' (zie ook § 4.1).

5.2 Het openen van een Commentaar

In dit voorbeeld zullen wij stap voor stap het commentaar uit Leidraad bij Psalm 90 bekijken. Controleer eerst of het commentaar LEIDRD geactiveerd is (zie § 4.2).

1. Klik in de menubalk op 'Bestand | Openen | Commentaar' om het dialoogvenster 'Openen Commentaar' te openen of druk op de functieknop F2.
2. Selecteer het bijbelboek Psalmen met een klik van de linkermuisknop. Met behulp van de scrollbalk rechts van deze lijst kunt u het juiste bijbelboek vinden.
3. De lijst onder 'hoofdstukken' heeft zich automatisch aangepast aan het bijbelboek Psalmen en geeft de getallen 1 tot en met 150 weer. Selecteer met de linkermuisknop het getal 90.
4. De lijst onder 'verzen' heeft zich automatisch aangepast aan Psalm 90 en geeft de getallen 1 tot en met 17 weer. Selecteer met de linkermuisknop het getal 1.
5. Selecteer uit de lijst onder 'Kies Commentaar' het commentaar, waarin Psalm 90 weergegeven moet worden, namelijk LEIDRD - Commentaar op basis van Leidraad. Indien Leidraad uw standaard commentaar is, wordt dit commentaar al met blauw gemarkeerd en kunt u deze stap overslaan.
6. In de opdrachtregel naast 'Commentaar' wordt de afkorting van het door u geselecteerde vers weergegeven. Door op 'OK' te klikken wordt het commentaar voor u geopend.

Indien u bij een bepaald vers een leeg venster aantreft, is er bij dat vers geen commentaar aanwezig. Met behulp van de pijltjestoetsen gaat u naar het vorige vers met commentaar (pijlte links) of naar het volgende vers met commentaar (pijlte rechts). Dit komt met name voor bij commentaren die perikoopsgewijs zijn opgebouwd (zoals bijvoorbeeld HENRY - Matthew Henry's Commentaar op de Bijbel).

Wanneer u Psalm 90 ook in een ander commentaar wilt bestuderen, waarbij de verschillende commentaren in aparte vensters worden weergegeven, gaat u als volgt te werk:

1. Klik met de rechtermuisknop ergens in het passagevenster.
2. Selecteer uit het pop-upmenu dat vervolgens verschijnt de optie 'Openen omentaar'.
3. Klik met de linkermuisknop op een van de commentaren uit de verschenen pop-uplijst, bijvoorbeeld HENRY - Matthew Henry's Commentaar op de Bijbel. Er wordt nu een nieuw venster geopend, waarin dit commentaar uit HENRY wordt weergegeven.

NB: Wanneer u in deze pop-uplijst onder 'Openen Commentaar' niet het door u gewenste commentaar terugvindt, dient u dit eerst te selecteren op het tabblad 'Commentaar' onder de functie 'Module-Instellingen', (zie § 4.2)

Standaard staat uw vensterinstelling op 'Verticaal en Horizontaal', zoals u ziet in het 'Venster'-menu op de menubalk. Deze vensterinstelling zorgt ervoor dat bijbelvertalingen altijd horizontaal naast elkaar geplaatst worden, terwijl commentaren verticaal onder elkaar worden weergegeven. Wanneer u met deze vensterinstelling een Bijbelpassage tegelijkertijd in meerdere bijbelvertalingen aan de hand van een commentaar bestudeert, worden de bijbelvertalingen altijd in de bovenste helft van uw venster weergegeven en het commentaar in de onderste helft.

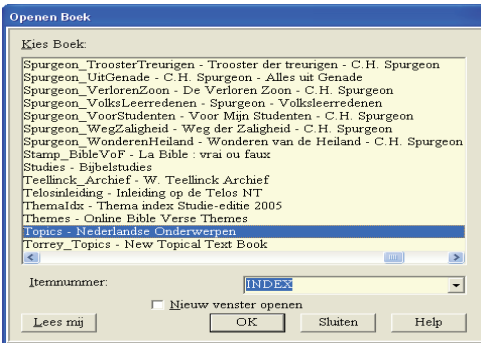
5.3 Het openen van een Boek

In tegenstelling tot de bijbelvertalingen en commentaren, die opgebouwd zijn volgens de versnummering van de bijbel, hebben boeken altijd een index of inhoudsopgave. Door zelf dit voorbeeld uit te voeren in uw Online Bijbel leert u stap voor stap hiermee te werken.

In dit voorbeeld bekijken wij Zondag 10 uit de Heidelberger Catechismus. Controleer eerst of het boek HC - Heidelberger Catechismus geactiveerd is. (zie § 4.4)

1. Klik in de menubalk op 'Bestand | Openen | Boek' om het dialoogvenster 'Openen Boek' te openen.

2. Selecteer uit de lijst onder 'Kies Boek' de module HC-Heidelberger Catechismus.
3. In de opdrachtregel naast 'Itemnummer' staat reeds het woord INDEX. Wanneer u nu op 'OK' klikt, wordt automatisch de index of inhoudsopgave van het door u geselecteerde boek geopend.
4. In het venster wordt een lijst weergegeven met de verschillende onderdelen waaruit het boek bestaat. In de module HC - Heidelberger Catechismus kunt u eerst een keuze maken uit twee verschillende indices op de Catechismus, namelijk op zondagen en op de vragen.
5. Door dubbel klik op te klikken 'Index op vragen' de index op de vragen geopend. Dit is het dialoogvenster 'Bekijken Index'.
6. In de opdrachtregel onder 'Kies Woord' typt u de eerste zes woorden van vraag 27, namelijk 'Wat verstaat gij door de voorzienigheid...'. Nu wordt de vraag 'Wat verstaat gij door de voorzienigheid Gods?' in een blauwe achtergrond weergegeven.
7. Door nu op 'OK' te klikken wordt zondag 10 uit de Heidelberger Catechismus voor u geopend.

Nu kunt u zondag 10 van de Heidelberger Catechismus bestuderen. Met behulp van de pijltjestoetsen gaat u naar het vorige item met tekst (pijltje links) of naar het volgende item met tekst (pijltje rechts). Door op de Escape-toets te drukken keert u terug naar de index of naar de subindex.

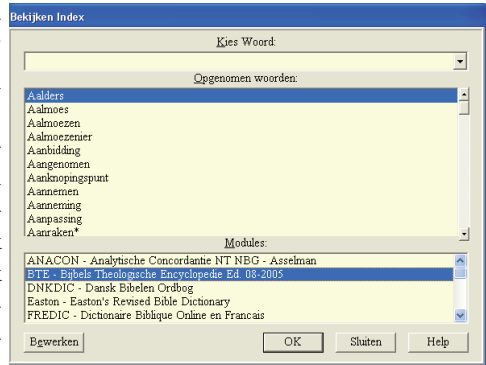
In de lijst met modules in het dialoogvenster 'Openen Boek' worden alle boeken weergegeven, behalve de woordenboeken en lexicons. Indien u een van de andere boeken wilt bekijken, volgt u de eerder beschreven aanwijzingen. De boeken worden in alfabetische volgorde van de module-afkorting geplaatst. Door het woord INDEX in de opdrachtregel te accepteren komt u altijd in de index van de desbetreffende module terecht.

Wanneer u in het dialoogvenster niet de door u gewenste module terugvindt, dient u deze eerst te selecteren op het tabblad 'Boek' onder de functie 'Module-instellingen', (zie §4.4)

5.4 Het openen van een Woordenboek

Woordenboeken hebben altijd een index met trefwoorden. In dit voorbeeld zullen wij 'Christus' opzoeken in het Bijbels Woordenboek. Controleer eerst of het Woordenboek BTW (DeLuxe) of BTE (Abonnement/Studie-editie) geactiveerd is. (zie § 4.4)

1. Klik in de menubalk op 'Bestand | Openen | Woordenboek' om het dialoogvenster 'Bekijken Index' te openen.
2. Selecteer uit de lijst onder 'Modules' het woordenboek, waarin het trefwoord 'Christus' opgezocht moet worden, namelijk BTW - Bijbels Woordenboek (DeLuxe) of BTE - Bijbels Theologische Encyclopedie (Abonnement/Studie-editie). Indien het Bijbels Woordenboek uw standaard woordenboek is, wordt dit al met blauw gemarkeerd en kunt u deze stap overslaan.
3. In de opdrachtregel onder 'Kies Woord' typt u de eerste paar letters van het woord 'Christus'. Nu wordt onder 'Opgenomen Woorden' het woord 'Christus' gemarkeerd door een blauwe balk.
4. Door op 'OK' te klikken wordt 'Christus' uit het Bijbels Woordenboek voor u geopend.
5. Door op de Escape-toets te klikken keert u terug naar de index of naar de subindex.

In het Online Bijbel programma is ook de zogenaamde autoklik-functie aanwezig. Deze zorgt ervoor dat u vanuit alle Online Bijbel modules toegang heeft tot het standaard woordenboek. Wanneer u in een bijbelvertaling, commentaar of boek zit te lezen kunt u op bepaalde woorden dubbelklikken. De Online Bijbel opent dan het desbetreffende item uit het standaard woordenboek.

Vanaf Online Bijbel versie 2.0 is er een Online Bijbel woordenboek waarin alle woordenboeken die geïnstalleerd zijn, zijn samengevoegd. U kunt vanuit dit woordenboek alle geïnstalleerde woordenboeken benaderen.

NB: Niet bij alle woorden zijn items aanwezig in het Bijbels Woordenboek. Er gebeurt dan ook niets. Vooral voor bijbelse personen en plaatsen en voor bepaalde voorwerpen zijn items aanwezig in het Bijbels Woordenboek. In enkele uitzonderlijke gevallen zal vanuit boeken of commentaren een ander artikel in het woordenboek

geopend worden. Dit heeft te maken met de wijze waarop de autoklik-functie de gegevens op het beeldscherm interpreteert om te bepalen welk artikel geopend moet worden.

Opmerking voor gebruikers van Online Bijbel Studie-editie: De autoklik-functie werkt het beste wanneer het standaard woordenboek in dezelfde taal is als de taal van de bijbelvertaling, het commentaar of het boek. Wanneer u vrijwel altijd Nederlandstalige modules bestudeert, is het aan te raden 'BTE - Bijbels Theologische Encyclopedie' als standaard woordenboek te handhaven.

5.5 Het openen van een Lexicon

Hoewel de woorden anders doen vermoeden zijn de lexicons en de woordenboeken twee verschillende soorten modules binnen de Online Bijbel. woordenboeken geven achtergrondinformatie over personen, plaatsen en begrippen, lexicons uitsluitend gegevens over de grondtalen van de bijbel. Deze gegevens zijn van lexicale en/of grammaticale aard en kunnen geopend worden met behulp van de Strong-coderingen.

Elk Grieks of Hebreeuws woord dat voorkomt in de grondtekst van de bijbel heeft een eigen unieke code toegekend gekregen door dr. James H. Strong. Met deze strong-coderingen kan onderscheid gemaakt worden tussen de verschillende Griekse (of Hebreeuwse) woorden, die in een Bijbelvertaling door hetzelfde woord worden weergegeven. Binnen de Online Bijbel vormen deze coderingen (de 'Strong's') de schakel tussen bepaalde bijbelvertalingen en de grondtekst. De Nederlandse bijbelvertalingen die strong-coderingen bevatten de 'SVV - Statenvertaling met Strong's' en de 'NBG51 - 1951 NBG-vertaling met Strong's'.

Het lexicon GREEK bevat de definities van de Griekse woorden en HEBREW van de Hebreeuwse woorden. Op sommige Studie-edities is bovendien het Harting Grieks -Nederlands woordenboek aanwezig.

In dit voorbeeld zullen wij de definitie van het Griekse woord logov (=woord) opzoeken in het Grieks-Nederlands Lexicon vanuit een bijbelvertaling. Controleer eerst of GREEK het standaard Grieks lexicon is en of de SVV geactiveerd is.

1. Klik in de menubalk op 'Bestand | Openen | Bijbelpassage' om het dialoogvenster 'Openen Bijbelpassage' te openen of druk op de functietoets Ctrl-F1.
2. Open de Bijbelpassage Joh. 1:1 in de 'SVV - Statenvertaling met Strong's'.
3. Klik met de rechtermuisknop ergens in het passagevenster en selecteer de optie 'Strong's' in het pop-upmenu dat dan verschijnt.

4. In de tekst van de bijbelvertaling staan nu coderingen tussen vishaken en tussen ronde haken. Door dubbel te klikken op een code tussen vishaken wordt de desbetreffende definitie uit het lexicon geopend. Dubbelklik bijvoorbeeld op de code <03056>, die achter het woord 'Woord' in Joh. 1:1 staat.
5. Er wordt dan een nieuw venster geopend met de informatie uit het lexicon over het woord logov. In het lexicon is o.a. grammaticale informatie opgenomen, evenals frequentietellingen, een verklaring van het Griekse woord en op welke manieren dit vertaald is in verschillende bijbelvertalingen.

Codes tussen ronde haken zijn alleen opgenomen bij werkwoorden en geven extra lexicale en grammaticale informatie over de werkwoordsvorm. Ook deze informatie opent u door te dubbelklikken op de code.

Wanneer u in een oudtestamentische bijbelpassage dubbelklikt op een Strong-codering, wordt het Hebreeuws-Nederlands Lexicon (HEBREW) geopend. Dit bevat in principe dezelfde soort informatie als het Grieks-Nederlands Lexicon.

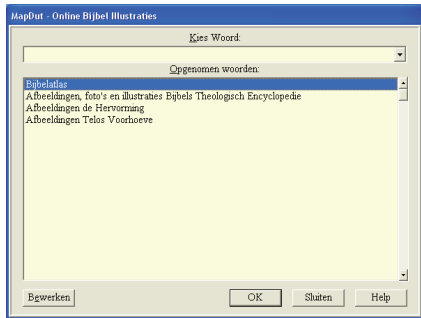
5.6 Het openen van een Afbeelding of Landkaart

Uw dvd/cd-rom heeft o.a. twee modules die afbeeldingen bevatten, namelijk ATLASD - Bijbelatlas en MAPDUT- Online Bijbel Illustraties. Daarnaast zijn er enkele commentaren en boeken die eigen afbeeldingen bevatten. Hier volgt een aantal voorbeelden over het bekijken van afbeeldingen.

5.6.1 Het gebruik van de Bijbelatlas

Voorbeeld 1: 'Jeruzalem in het Romeinse Rijk' bekijken via de algemene index op de afbeeldingen

1. Klik in de menubalk op 'Bestand | Openen | Afbeelding' of druk op F4 om de algemene index van alle afbeeldingen te openen, (dialogvenster 'Bekijken Index')
2. Met behulp van trefwoorden of de scrollbalk rechts in het venster selecteert u 'Bijbelatlas' en u klikt op OK.
3. Nu wordt de index van de module ATLASD weergegeven. In de opdrachtregel onder 'Kies Woord' typt u 'Jeru' en vervolgens gaat u met de scrollbalk naar 'Jeruzalem in het Romeinse Rijk'. Deze regel wordt nu weergegeven in een blauwe achtergrond.
4. Klik op OK. De desbetreffende landkaart wordt nu weergegeven.

U kunt de Bijbelatlas ook direct benaderen met de functie 'Openen Boek'. Volg de aanwijzingen over het bekijken van boeken uit § 5.3, maar selecteer nu ATLASD onder 'Kies Boek'. Vervolgens voert u de hierboven beschreven stappen 3 en 4 uit.

5.6.2 Het openen van een afbeelding

Voorbeeld 2: Foto 'Jordaan' bekijken

1. Klik in de menubalk op 'Bestand | Openen | Afbeelding' of druk op F4 om de algemene index van alle afbeeldingen te openen, (dialogvenster 'Bekijken Index')
2. Selecteer met uw muis de titel 'Afbeeldingen, foto's en illustraties' en klik op 'OK'.
3. Met behulp van trefwoorden of de scrollbalk rechts in het venster selecteert u 'Foto's van Israël' en u klikt op 'OK'.
4. Ga met de scrollbalk naar 'Judea' en plaats de cursor op 'Jordaan'. Deze regel wordt nu weergegeven in een blauwe achtergrond.
5. Klik op 'OK'. De foto wordt vervolgens weergegeven.

Voor deze voorbeelden geldt dat de genoemde modules wel eerst geactiveerd moeten zijn onder 'Module-instellingen', (zie § 4.4)

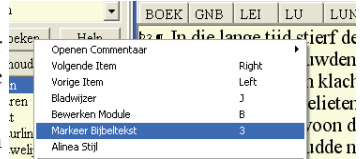

5.7 Markeren van bijbelteksten

Vanaf Online Bijbel 2.0 is het mogelijk om verzen in een bijbel te markeren. Onder § 5.7.1 vindt u hoe u dit kunt doen.

5.7.1 Plaatsen van een markering

1. Open de bijbelpassage Ex 2:23 (zie § 5.1)
2. Klik met de linkermuisknop in het vers waar een markering plaats moet vinden, zodat de cursor in het vers knippert
3. Klik met de rechtermuisknop in het vers en kies in het popup-menu 'Markeer Bijbeltekst'.
4. Selecteer het woord 'Egypte'.
5. Selecteer de kleur rood.
6. Klik op 'OK'.

5.7.2. Verwijderen van een markering

1. Klik met de rechermuisknop in het vers waar een markering zit en kies 'Markeer Bijbeltekst'.
2. Klik op de knop 'Verwijderen'.
3. Klik op 'OK'.

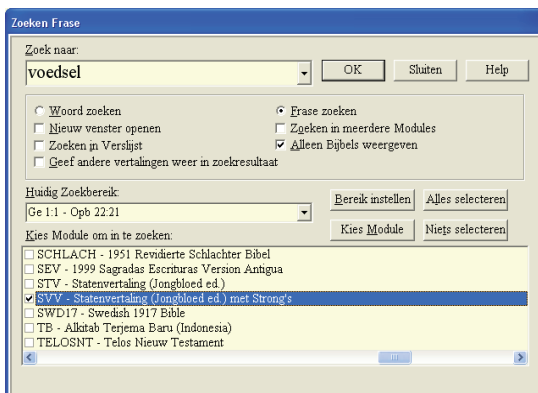
6. HET ZOEKEN IN EEN ONLINE BIJBEL MODULE

U kunt zoeken in bijbelvertalingen en hebt hierdoor een concordantie tot uw beschikking. U kunt echter ook zoeken in commentaren, boeken en lexicons. U kunt zelfs de gehele Online Bijbel dvd/cd-rom doorzoeken op een of meerdere woorden. De manier van zoeken is hetzelfde voor alle soorten modules, maar u kunt wel kiezen of u in één module of in meerdere modules tegelijk wilt zoeken. In de hierna volgende paragrafen wordt elk van beide manieren uitgelegd aan de hand van concrete voorbeelden.

6.1 Het zoeken in één Online Bijbel module

In dit voorbeeld gaan wij stap voor stap een zoekopdracht uitvoeren naar het woord 'voedsel' in de Statenvertaling. Controleer eerst of de Statenvertaling geactiveerd is (zie § 4.1).

1. Klik in de menubalk 'Bewerken | Zoeken | Woord of Frase' of druk op functietoets F7.
2. Onder 'Kies Module om in te zoeken' klikt u op SVV. De zoekopdracht wordt nu uitgevoerd in de Statenvertaling. Als u in een andere module dan een bijbel wilt zoeken dan vinkt u de optie 'Alleen Bijbels weergeven' uit.
3. Typ in de opdrachtregel het woord 'voedsel' (zonder aanhalingstekens). Klik vervolgens op 'OK' om de zoekopdracht te starten.
4. Er verschijnt nu een verslijstvenster met daarin alle verzen uit de Statenvertaling, waarin dit woord voorkomt.

Het verslijstvenster laat slechts de zinnen zien waarin het woord 'voedsel' voorkomt. 'Voedsel' is hierbij groen gemarkeerd, terwijl elke zin vooraf wordt gegaan door de betreffende bijbelboeknaam, het hoofdstuk en het versnummer. Door onderstaande stappen uit te voeren kunt u elke vindplaats van de term 'voedsel' in zijn context binnen de Statenvertaling bekijken.

1. Klik met de linkermuisknop op het vers dat u in zijn context wilt bekijken.
2. Klik met de rechtermuisknop op dit item en selecteer de optie Context in het pop-upmenu.
3. De complete bijbelpassage wordt nu in een nieuw venster weergegeven.

Door de stappen 1 en 2, die hier beschreven werden opnieuw uit te voeren, kunt u een vers in zijn context bekijken.

U kunt eveneens naar een bepaalde frase zoeken in elke willekeurige module, bijvoorbeeld naar de uitdrukking ‘wet van Christus’ in de NBG-vertaling 1951 (NBG51). Volg hiertoe onderstaande stappen en vergeet niet te controleren of NBG51 geactiveerd is (zie § 4.1).

1. Klik in de menubalk op ‘Bewerken | Zoeken | Woord of Frase’ of druk op de functie-knop F7.
2. Onder ‘Kies Module om in te zoeken’ klikt u op NBG51. De zoekopdracht wordt nu uitgevoerd in de NBG-vertaling 1951. Eventueel kunt u de zoekopdracht laten uitvoeren in een gedeelte van deze bijbelvertaling, maar in dit voorbeeld wordt de gehele bijbel doorzocht.
3. Voer in de opdrachtregel de uitdrukking ‘wet van Christus’ (zonder aanhalingstekens) in. Klik vervolgens op ‘OK’ om de zoekopdracht te starten.
4. Er verschijnt nu een verslijstvenster met daarin alle verzen.

In deze voorbeelden zag u hoe u een zoekopdracht kunt uitvoeren binnen één Online Bijbel module. Hierbij kwam eveneens het verschil tussen het zoeken naar een woord en het zoeken naar een frase aan bod. In de meeste gevallen kunt u volstaan met het indrukken van de functieknoop F7 om het dialoogvenster ‘Zoeken Woord’ op te roepen. U kunt dan zowel een enkel woord als een frase (uitdrukking) in de opdrachtregel invoeren.

In het online help systeem vindt u meer documentatie over de mogelijkheden van het pop-upmenu onder de rechtermuisknop en over meer geavanceerde zoekopdrachten. Zie hiervoor onderstaande trefwoorden.

Trefwoorden: Pop-upmenu, Zoekoperatoren

6.2 Het zoeken in meerdere Online Bijbel modules tegelijk

Indien u een zoekopdracht in meerdere modules wilt uitvoeren, hoeven deze modules niet allemaal van dezelfde soort te zijn. Zo kunt u tegelijkertijd in een bijbel, een commentaar, een boek en een lexicon zoeken naar hetzelfde woord of dezelfde frase.

Wij voeren nu een zoekopdracht uit naar het woord ‘Elizabeth’ in de Statenvertaling (SVV), in Het Boek (BOEK), het commentaar van Matthew Henry (HENRY) en van Sleutel (SLTL). Controleer eerst of al deze modules geactiveerd zijn (zie hfdst. 4).

1. Klik in de menubalk op ‘Bewerken | Zoeken | Woord of Frase’ of druk op de functieknop F7.
2. Klik met de rechtermuisknop op het vakje naast ‘Zoeken in meerdere Modules’.
3. Er verschijnt nu een vnkje in het vakje (klikbox) en u kunt niet meer klikken in de klikbox naast ‘Nieuw venster openen’. Vink de optie ‘Alleen Bijbels weergeven’ uit.
4. Onder ‘Kies Module om in te zoeken’ klikt u op de modules BOEK, SVV, HENRY en SLTL. De zoekopdracht wordt nu uitgevoerd in al deze modules, waarbij deze volgorde wordt aangehouden. (Let op dat bijvoorbeeld NBG51 uit een vorige zoekopdracht niet langer geactiveerd blijft staan).
5. Voer in de opdrachtregel het woord ‘Elizabeth’ (zonder aanhalingstekens in). Klik vervolgens op ‘OK’ om de zoekopdracht te starten.
6. De Online Bijbel begint met het doorzoeken van Het Boek en geeft de zoekresultaten in een verslijstvenster weer.
7. Daarna doorzoekt de Online Bijbel de Statenvertaling. In deze bijbelvertaling komt het woord ‘Elizabeth’ niet met deze schrijfwijze voor. Er wordt geen venster geopend voor de Statenvertaling.
8. Voor de modules HENRY en SLTL worden automatisch vensters geopend met daarin het resultaat van de zoekopdracht.

Ook deze zoekresultaten kunt u in hun context bekijken. Volg hiertoe de instructies, zoals die beschreven zijn in § 6.1.

Het dialoogvenster ‘Voorkomende woorden’ kan verschijnen wanneer u een zoekopdracht in een enkele module uitvoert. Elke keer dat u een zoekopdracht geeft naar een woord, dat in die vorm of met die spelling niet voorkomt in de door u geselecteerde module, biedt dit dialoogvenster u de mogelijkheid uw zoekopdracht aan te passen. Dit komt met name voor bij persoons- en plaatsnamen, omdat hiervan veel verschillende varianten bestaan.

Bij het zoeken kunt u gebruik maken van zoekoperatoren voor meer geavanceerde zoekopdrachten. In bijbels en commentaren kunt u bovendien het zoekbereik instellen om de zoekopdracht zo gericht mogelijk te laten zijn.

Trefwoorden: Voorkomende, Zoekoperatoren, Zoekbereik

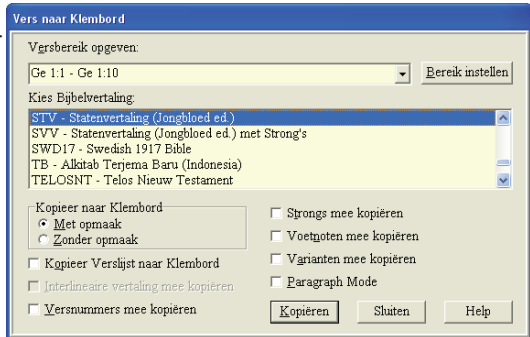
7. HET ONLINE BIJBEL PROGRAMMA EN UW TEKSTVERWERKER

U kunt het Online Bijbel programma ook laten samenwerken met andere Windows-applicaties, zoals bijvoorbeeld Ms Word voor Windows of een ander tekstverwerkingsprogramma. Zo kunt u informatie uit een onderdeel van de Online Bijbel gebruiken in een artikel, dat u in de tekstverwerker aan het schrijven bent. Dit is mogelijk met behulp van een aantal standaardfuncties uit Windows, die ook in het 'Bewerken'-menu van de Online Bijbel opgenomen zijn. Aan de hand van de onderstaande procedure wordt stap voor stap een bijbelpassage uit de Online Bijbel naar uw tekstverwerkingsprogramma gekopieerd.

Voor het kopiëren van verzen is in het Online Bijbel programma een aparte functie gecreëerd met de naam 'Vers naar Klembord'. Standaard staat deze functie ingesteld onder functietoets F8.

1. Klik in de menubalk op 'Bewerken | Vers naar Klembord'
2. U ziet een venster met een opdrachtregel, een lijst met alle bijbels en vier knoppen.
3. In de opdrachtregel kunt u bijbelpassages typen of u klikt op de knop 'Bereik instellen' om een versbereik in te stellen. Typ op de opdrachtregel Ge 1:1-10.
4. Klik op 'OK'.
5. Schakel over naar uw tekstverwerkingsprogramma door de toetsen ALT en TAB tegelijkertijd in te drukken.
6. Zet de cursor op de juiste plaats in de tekst en druk de toetsen Ctrl en de letter V tegelijkertijd in. Genesis 1:1-10 staat nu in het artikel dat u met uw tekstverwerkingsprogramma aan het schrijven bent.
7. Deze stap kunt u uitvoeren in plaats van stap 6. Klik op het pictogram 'Plakken' in uw tekstverwerkingsprogramma of selecteer de optie 'plakken' in het 'Bewerken'-menu van uw tekstverwerkingsprogramma.

Het kan voorkomen, dat u een aantal verzen in een passagevenster wilt kopiëren naar uw tekstverwerker. In dat geval moeten de volgende handelingen stap voor stap uitgevoerd worden:

1. Zorg dat zowel de Online Bijbel als uw tekstverwerkings-programma (bijv. Word voor Windows) open staat.
2. Open in de Online Bijbel een bijbelpassage door middel van de functie 'Bestand | Openen | Bijbelpassage', bijvoorbeeld heel Genesis (Typ in de Opdrachtregel: Ge).
3. Zet de cursor in het eerste vers dat u naar uw tekstverwerker wilt kopiëren (bijv. 1:1) en druk de linkermuisknop in.
4. Houd deze ingedrukt en beweeg de cursor naar het laatste vers, dat u wilt kopiëren naar uw tekstverwerker (bijv. 1:10). De op deze manier geselecteerde verzen hebben nu een zwarte achtergrond. Dit wordt 'highlighten' of markeren genoemd.
5. Druk tegelijkertijd de Ctrl-toets en de letter C in of ga in de Online Bijbel naar de optie 'Kopiëren' in het 'Bewerken'-menu.
6. Schakel over naar uw tekstverwerkingsprogramma door de toetsen ALT en TAB tegelijkertijd in te drukken.
7. Zet de cursor op de juiste plaats in de tekst en druk de toetsen Ctrl en de letter V tegelijkertijd in. De gemarkeerde tekst (bijv. Genesis 1:1-10) staat nu in het artikel dat u met uw tekstverwerkingsprogramma aan het schrijven bent.
8. Deze stap kunt u uitvoeren in plaats van stap 7: Klik op het pictogram 'Plakken' in uw tekstverwerkingsprogramma of selecteer de optie 'plakken' in het Bewerken-menu van uw tekstverwerkingsprogramma.

Deze bewerking maakt gebruik van het Klembord, dat in alle Windows-applicaties aanwezig is. Hiermee kunt u snel stukken tekst van het ene naar het andere programma kopiëren. Van deze mogelijkheid binnen Windows wordt in de Online Bijbel ook gebruik gemaakt.

De Windows-functies 'Knippen' (Ctrl-X), 'Kopiëren' (Ctrl-C) en 'Plakken' (Ctrl-V) zijn in het Online Bijbel programma opgenomen in het 'Bewerken'-menu.

Met de hier beschreven functies kunt u ook binnen het Online Bijbel programma tekst kopiëren. Zo kunt u een eigen commentaar, dat u binnen de Online Bijbel schrijft, voorzien van citaten uit andere commentaren, uit bijbelvertalingen en boeken die op de Online Bijbel Studie-editie DVD of CD ROM zijn opgenomen.

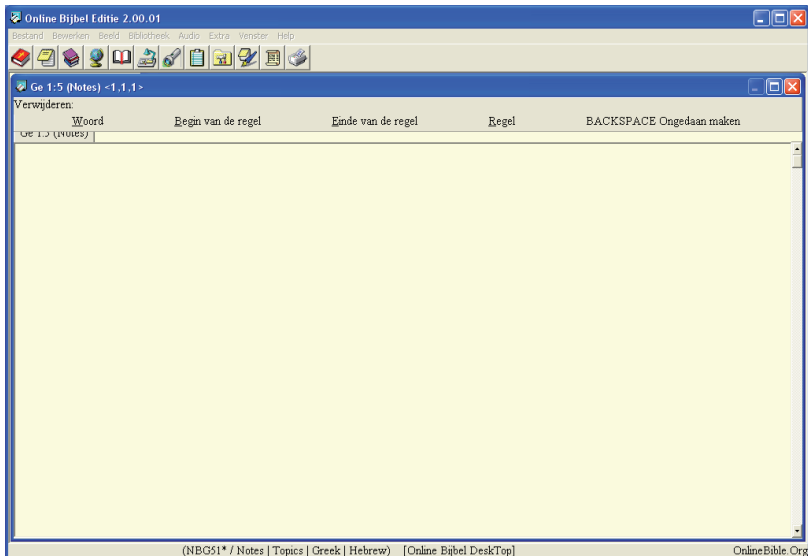
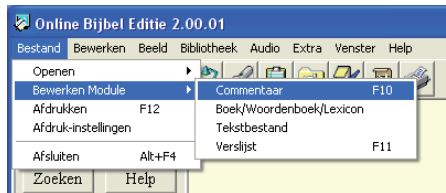
Trefwoorden: Vers naar Klembord, Klembord

8. HET MAKEN VAN EEN PERSOONLIJKE AANTEKENING

Het Online Bijbel programma biedt de gebruiker de mogelijkheid zijn eigen commentaren en artikelen te schrijven. Hierdoor kunnen uw eigen modules zo veel mogelijk samenwerken met de op de dvd opgenomen modules. De commentaarset NOTES - Mijn persoonlijke aantekeningen is voor dit doel aanwezig. In onderstaande voorbeelden leert u hoe u een aantekening in NOTES kunt maken.

Voorbeeld 1: Met behulp van het ‘Bestand | Bewerken Module’-menu.

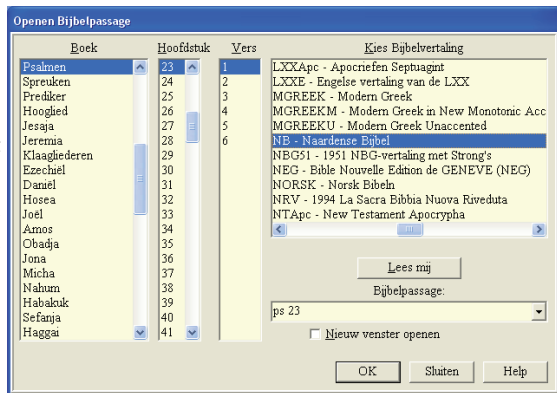
1. Klik in de menubalk op ‘Bestand | Bewerken Module | Commentaar’. Het dialoog venster ‘Bewerken Commentaar’ wordt nu geopend.
2. Klik met de linkermuisknop op het bijbelboek, het hoofdstuk- en het versnummer van de bijbelpassage, waarbij u een aantekening wilt maken, bijvoorbeeld Genesis 1:5.
3. Onder ‘Kies Commentaar’ selecteert u NOTES. In de opdrachtregel achter ‘Commentaar’ ziet u nog eens welke bijbelpassage u gekozen heeft.
4. Klik op ‘OK’. U ziet nu het ‘Editor’-venster verschijnen met in de vensterbalk de woorden ‘Genesis 1:5 (NOTES) <0,1,1>’.

- In dit venster kunt u uw eigen aantekening typen, waarbij u gebruikmaakt van de verschillende functies onder de knoppen of functie-toetsen. Het help-systeem geeft meer informatie over de mogelijkheden van de editor.
- Klik tenslotte op uw rechtermuisknop om het pop-upmenu tevoorschijn te halen en selecteer de optie 'Opslaan en Afsluiten'. Het 'Editor'-venster wordt gesloten.
- Open in de menubalk 'Bestand | Openen | Commentaar' of klik op de knop F2.
- Bekijk nu NOTES voor Genesis 1:5 (zie ook § 5.2). U ziet nu uw eigen aantekeningen terug.

Voorbeeld 2: Vanuit een Bijbelvertaling.

- Klik in de menubalk op 'Bestand | Openen | Passage' en bekijk Genesis 1:1.
- Dubbelklik eerst met de linkermuisknop op het versnummer van het vers, waarbij u een aantekening wilt plaatsen, bijvoorbeeld Genesis 1:5.

- Klik vervolgens op de rechtermuisknop en selecteer in het Pop-upmenu 'Bewerken Module'
- Het 'Editor'-venster verschijnt nu. U kunt nu uw eigen aantekeningen in dit 'Editor'-venster typen.
- Klik met uw rechtermuisknop om het pop-upmenu tevoorschijn te halen en selecteer de optie 'Opslaan en Afsluiten'. Het 'Editor'-venster wordt gesloten en u ziet uw eigen aantekeningen nu verschijnen in het venster NOTES. In het passagevenster is het versnummer, waarbij uw aantekening geplaatst is, vet gemarkeerd.
- Dubbelklik op dit groene versnummer om uw eigen aantekening te bekijken.

Trefwoorden: Bewerken, Editor

9. STUDIE-ASSISTENT

De 'studie-assistent' is beschikbaar vanaf software versie 1.13. In deze functie is een aantal basisfuncties van de Online Bijbel verwerkt:

- Het openen van een bijbelpassage
- Het openen van artikelen uit de encyclopedie of het woordenboek
- Boeken/artikelen openen vanuit de navigator
- Woorden opzoeken in de concordantie

Data invoer

Data invoer kunt u gebruiken:

- bij het invoeren van een woord, gevolgd door het indrukken van de enter-toets of het dubbelklikken op het woord bij 'Inhoud woordenboek', wordt het gezochte artikel geopend.
- bij het invoeren van een bijbelpassage, gevolgd door het indrukken van de enter-toets wordt het betreffende vers in de als standaard gekozen Bijbelvertaling weergegeven.

Zoeken

Door op de knop 'Zoeken' te klikken wordt het zoekvenster geopend. De knop wordt actief als er een woord of een frase bij 'Data invoer' wordt ingetypt.

Inhoud Navigator

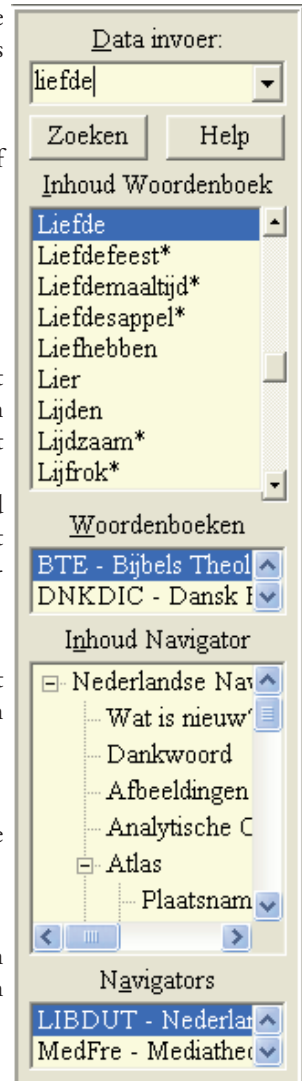
Door hier dubbel te klikken op een titel wordt de desbetreffende titel geopend.

Woordenboeken

Als er meerdere woordenboeken geïnstalleerd zijn dan kan hier een woordenboek geselecteerd worden om weer te geven bij 'Inhoud woordenboek'

Navigators

Als er meerdere navigators geïnstalleerd zijn dan kan hier een navigator geselecteerd worden om weer te geven bij 'Inhoud navigator'

10. HET WERKEN MET HET ONLINE HELP SYSTEEM

Alle informatie uit de voorgaande hoofdstukken is ook opgenomen in het ‘online help systeem’. Dit bevat echter nog enkele tientallen pagina’s met documentatie, die niet in dit handboekje opgenomen zijn. U kunt op meerdere manieren deze informatie terugvinden in het helpstelsel, namelijk aan de hand van de inhoudsopgave en op basis van trefwoorden. U opent het ‘online help systeem’ door in de menubalk van de Online Bijbel te klikken op ‘Help | Inhoud’.

Inhoudsopgave

Dubbelklik op het pictogram van een boek om een lijst met onderwerpen op te roepen. Soms worden de onderwerpen opnieuw weergegeven door een boek en moet u hierop dubbelklikken. Door op het pictogram van een pagina dubbel te klikken opent u het helponderwerp, dat in de inhoudsopgave vermeld staat.

Index

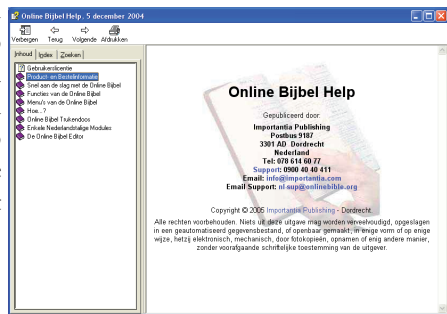
Door op het tabblad ‘Index’ te klikken kunt u op trefwoord zoeken naar de door u gewenste informatie. Typ het trefwoord in de opdrachtregel of selecteer een trefwoord met de linkermuisknop en klik op ‘Weergeven’. De helppagina behorend bij dat trefwoord wordt voor u geopend.

Als u meer wilt weten over een van de onderwerpen, die in dit handboekje eerder aan de orde zijn gekomen, voert u het hierbij vermelde trefwoord in de opdrachtregel van de index in. Bijvoorbeeld:

Trefwoorden: Helpstelsel

Overige

- Met behulp van de knoppen met de pijltjes gaat u vooruit en terug in het ‘online help systeem’.
- Door op de knop ‘Vorige’ te klikken gaat u terug naar de vorige pagina, die u hebt bekeken. Dit hoeft niet noodzakelijkerwijs de vorige pagina in het helpstelsel te zijn.
- Door te klikken op de knop ‘Afdrukken’ wordt de pagina afgedrukt.

Online Bijbel Abonnement

is een initiatief van:
Importantia Publishing
Postbus 9187
3301 AD Dordrecht
www.importantia.com

en gebaseerd op de Online Bijbel software
www.onlinebible.org

Online Bible software is een initiatief van Larry Pierce, Ont. Canada
De Nederlandse vertaling van de software wordt gesponsord door Importantia.

Copyright © 2001-2008 Importantia Publishing, Dordrecht

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.